

Визначення показників якості та вмісту екстрактивних речовин у траві целозії гребінчастої

Процька В.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

vvprotskaya@gmail.com

Рослини роду Целозія, за даними літератури, проявляють протимікробну, протизапальну, антиоксидантну, протипухлинну, протидіабетичну та гепатопротекторну активності. В Україні целозія гребінчаста є нефармакопейною рослиною, а її сировина потребує стандартизації. При розробці МКЯ на лікарську рослинну сировину ДФУ вимагає регламентувати вміст загальної золи, золи, нерозчинної в хлористоводневій кислоті та втрати в масі при висушуванні, а також вміст екстрактивних речовин при екстракції розчинником, який вилучає максимальну кількість БАР.

Для аналізу використовували висушену та подрібнену траву целозії гребінчастої, яку заготовляли у Харківській області у 2020–2021 роках. Показники якості цієї сировини та вміст екстрактивних речовин у ній при екстракції водою та водно-етанольними сумішами різної концентрації визначали методом гравіметрії за методиками ДФУ.

За результатами експерименту встановлено, що втрата в масі при висушуванні трави целозії гребінчастої становила $9,42 \pm 0,45$ %. Вміст золи загальної у цій сировині був $9,58 \pm 0,49$ %, а золи, нерозчинної в хлористоводневій кислоті – $0,59 \pm 0,02$ %. Найвищий вихід екстрактивних речовин із трави целозії гребінчастої спостерігали при використанні як екстрагента 50 % етанолу – $27,38 \pm 1,31$ %. Дещо менше їх вилучалося водою – $25,62 \pm 1,23$ %. Майже однакова кількість БАР екстрагувалась 40 і 70 % етанолом – $23,40 \pm 1,12$ та $22,94 \pm 1,10$ % відповідно. Найменше екстрактивних речовин вилучалося 96 % етанолом – $18,89 \pm 0,91$ %.

Результати визначення показників якості трави целозії гребінчастої будуть використані при стандартизації цієї сировини.